

Mindre halmballer kan blive stor gevinst

Mere kompakte halmballer kan blive et redskab til effektivisering. Det var et af emnerne ved et møde i Halmgruppen, der også handlede om håndtering af aske.

HALMFYRING

Af journalist Flemming Rasmussen,
Dansk Fjernvarme

Såkaldte MediBig baller kan give halmværkerne flere store fordele, men resultaterne skal bevises over tid før de med sikkerhed er en succes.

Sådan lød den umiddelbare konklusion fra formand for Halmgruppen, driftsleder Søren Nielsen fra Nexø Halmvarmeværk, da han ved et møde i Dansk Fjernvarmes Halmgruppe fortalte om de bornholmske erfaringer med en ny størrelse halmballer.

MediBig ballererne har samme dybde og bredde som halmballer af den traditionelle type – men er 30 centimeter lavere. Fidusen er ganske enkelt, at halmen er presset hårdere, og MediBig ballererne har derfor omtrent samme vægt som almindelige baller, de fylder bare mindre. De 30 centimeter mindre kan give flere fordele og Søren Nielsen nævnte en række af dem.

- Det giver op til 30 procent større lagerkapacitet og større transportkapacitet, fordi den tilladte læsehøjde på fire meter på lastbilerne kan udnyttes fuldt ud. Desuden bliver halmen nemmere at håndtere, når den skal læsses af og på bilerne, forklarede han.

Søren Nielsen understregede, at det alt i alt kan betyde billigere brændsel for værkerne og dermed lavere varmempris for forbrugeren.

Erfaringer mangler stadig

Ulemper er der imidlertid også, selv om de for Søren Nielsen og Nexø

MediBig halmballer er 30 centimeter lavere end almindelige halmballer. Søren Nielsen og Nexø Halmvarmeværk har brugt 400-500 af dem og har foreløbig kun gode erfaringer med dem. Foto: Flemming Rasmussen.

Halmvarmeværks vedkommende har været til at overskue.

- Det kræver jo en mindre tilpasning af halmkranen, fordi den er indstillet til at køre med en anden størrelse halmballer. Det kan man, så vidt jeg kan se, ordne på to måder. Enten kan man montere nogle klodser på kranen, der tilpasser størrelsen, eller man kan ganske enkelt korte armene af. Selvom man gør det, vil kranen stadig kunne bruges til almindelige halmballer, fortalte han.

Desuden kan det ifølge Søren Nielsen også være nødvendigt at justere søgehøjde på balleøgeren samt justere sænketiden i opriveren. Men alligevel karakteriserer han Nexø's erfaringer som positive, om end det er for tidligt at erklære MediBig ballererne en sikker succes.

- Indtil videre har vores erfaringer kun været gode. Vi bruger i dag begge typer halmballer ind imellem hinanden uden problemer. De står også bare blandet på lageret. Men vi har kun erfaring med, hvordan vores egen Weiss opriver reagerer på dem, og vi har heller ikke set, hvordan det får indflydelse, hvis vi får et dårligt halm-år med mere våd halm, konstaterede Søren Nielsen.

Ingen af de godt 50 tilstedeværende kunne fortælle om erfaringer med MediBig baller og derfor heller ikke kaste lys over, hvordan de fungerer med andre oprivere og kedelmærker.

Status på det tekniske stade

Størrelsen på halmballerne kan være et redskab til effektivisering for halmvarmeværkerne. Men hvor langt er værkerne egentlig nået, når det gælder det tekniske stade – og hvilke områder skal der stadig arbejdes med? Det spørgsmål var udgangspunkt for det indlæg, Viktor Jensen fra Dansk Fjernvarmes sekretariat stod for.

Den glædelige konklusion var, at de danske halmvarmeværker har fået helt styr på partikelemissionen, der skal holdes under 40 mg/Nm³. Til gengæld satte Viktor Jensen kun flueben i parentes ud for det punkt på hans liste, der handlede om CO-emission. Der er ved at være styr på det, men Viktor Jensen kom alligevel med en opfordring til værkerne.

- Priserne på udstyr, der kan lave kontinuerlig CO-måling er efterhånden kommet så langt ned, at jeg klart vil anbefale alle at anskaffe sig det. Også selvom der ikke direkte stilles

krav til det i værket's miljøgodkendelse. Det er en god idé at kunne følge målingerne hele tiden, fastslog han. Viktor Jensen konkluderede også, at det lader til at være umuligt at løse problemet med, at halmfyring skaber lugtgener, hvis der køres lavlast. Derfor er udvejen at køre med højere last og i stedet benytte akkumuleringsstank for at undgå lugtgenerne.

Udledningen af NO_x er et andet område, hvor værkerne ifølge Viktor Jensen godt kan forvente stramninger og mere at se til.

- Der kommer afgifter eller stramninger på dette område, og vi er kun lige begyndt på at arbejde med det, sagde han.

Aske på lager

Et område, hvor værkerne stadig kan forbedre sig, er håndtering af aske.

- Ikke mange værker har for alvor gjort noget ved det. Det er typisk noget med at læsse det i en contain-

er, og så kører landmanden væk og lægger det af et eller andet sted. Hvis vi skal gøre det optimalt, bør vi have lagre til asken, så det kan opbevares, indtil det er godt at strø ud, hvilket vil sige forår og efterår. Det må landmændene også have en interesse i, mente Viktor Jensen.

Viktor Jensen præsenterede en løsning fra Øster Toreby, hvor værket har bygget en lagerbygning af stålplader til opbevaring af asken.

Her læsses asken blot af på gulvet, hvor der før stod den traditionelle container, og siden flyttes det med en gummiged til lageret, der ligger lige ved siden af. Hermed foregår det hele i ét plan, hvilket gør arbejdet ligetil. Ved kanten af lagerbygningen er der indlagt en rende, der opfanger det vand, der driver fra asken, så det ikke løber i kloakken.

Denne metode betyder, at asken kan opbevares i lageret, til det er fordelagtigt at køre den væk. Det giver

desuden den fordel, at der ikke skal køre lastbiler rundt med halvfylde containere, fordi det er nødvendigt at tømme dem inden weekenden.

Andre deltagere ved mødet bidrog med deres erfaringer med opbevaring af aske, en af dem var Bjarne Thaarup Pedersen fra Østjydske Halmvarme. Her har man ganske enkelt outsourcet hele askehåndteringen, hvilket giver den fordel, at den faste omkostning altid er kendt. Et tredje sted havde man lejet to siloer med støbt betonbund. En løsning til 11.000 kroner om året, som er godkendt af amtet.

Erfa-mødet i Hornslet var også en anledning til at præsentere Halmgruppen for ingeniør Per H. Udsen fra Dansk Fjernvarmes sekretariat, der i fremtiden afløser Viktor Jensen som tovholder for gruppen.

fr@danskfjernvarme.dk